



Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/P/KBO/2019/434

BETREFT: miskennen participatiedecreet bij opheffing vestigingsplaats.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 3 juli 2019.

1.2. Verzoekster
[X], lid schoolraad.

1.3. Verweerder
- Schoolbestuur: [Y].
- School: [Z].

1.4. CZB

Bij aangetekende brief van 1 juli 2019 (met ontvangst op 3 juli) dient de verzoekster bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een klacht in.

Bij aangetekende brief van 14 augustus 2019 wordt het schoolbestuur in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 16 september 2019.

Bij e-mail van 14 augustus 2019 wordt de verzoekster uitgenodigd voor de zitting.

Bij aangetekende brief van 28 augustus 2019 bezorgt de verwerende partij een verweerschrift met bijhorende stukken aan het secretariaat van de Commissie en aan de verzoekster. Het verweerschrift wordt eveneens op 28 augustus 2019 per e-mail aan het secretariaat verzonden. Bij e-mail van 3 september wordt het verweerschrift door het secretariaat aan de verzoekster bezorgd.

2. INHOUD van de KLACHT

De verzoekster, die in de schoolraad zetelt als afgevaardigde voor de ouders van de vestigingsplaats te [A] ([B]), dient klacht in omwille van de niet-naleving van de regelgeving inzake participatie door het gemeentebestuur bij de procedure tot sluiting van deze vestigingsplaats.

De feiten die aanleiding geven tot de klacht worden als volgt chronologisch weergegeven.

Op 7 juni 2019 werden de ouders uitgenodigd voor een bespreking op 11 juni van de toekomst van de vestigingsplaats. Tijdens dit infomoment deelt de Schepen van Onderwijs mee dat het Schepencollege op 3 juni 2019 heeft beslist om de vestigingsplaats te sluiten op 1 september 2020 omwille van het terugvallend aantal leerlingen en het hoge kostenplaatje voor

een noodzakelijke nieuwbouw. Eén van de aanwezige ouders reageerde daarop dat de stad de regelgeving inzake participatie niet naleeft doordat niet eerst het advies van de schoolraad werd gevraagd. De burgemeester kon niet anders dan openlijk toegeven dat dit zo was. Op verdere vragen van de ouders werden geen doortastende antwoorden gegeven; er was hoegenaamd geen sprake van een constructief gesprek. Om 22u diezelfde avond staat het bericht van de sluiting al op de website van de stad en worden de ouders al gecontacteerd door de pers.

Tijdens de gemeenteraad van 19 juni schaarde de volledige oppositie zich achter het openblijven van de vestigingsplaats, waarbij de meerwaarde van de school als enige methodeschool in [C] wordt aangehaald en de bizarre manier van werken vanwege het bestuur op de korrel wordt genomen. De vraag of er mag gestemd worden over de vraag naar een diepgaand onderzoek wordt door het bestuur weggestemd. De Schepen van Onderwijs wijst erop dat er overleg is geweest met de ouders, waarbij wordt verwezen naar haar mededeling op 11 juni.

Op de schoolraad van 26 juni 2019 wordt door de verzoekster een document neergelegd met de feedback van de ouders van de vestigingsplaats te [A]. Door de beperkte info die door de stad werd aangeleverd, bleek een diepgaande en volledig gefundeerde analyse van de door het bestuur ingeroepen redenen voor de sluiting niet mogelijk. Zo doen de financiële cijfers die werden aangereikt, en die de balans van de vestigingsplaats bewust negatief voorstellen, heel wat vragen rijzen.

De overige leden van de schoolraad hebben zich unaniem aangesloten bij het neergelegde adviesdocument en de vraag eerst alles grondig te bestuderen vooraleer een definitieve beslissing te nemen. In het document wordt onder meer om meer gedetailleerde informatie gevraagd zodat het oudercomité volledig geïnformeerd een finale reactie kan bezorgen aan de schoolraad. De Schepen van Onderwijs deelt mee dat het bestuur zal gebruikmaken van de termijn van 30 dagen om te antwoorden op de gestelde vragen en sluit de schoolraad af.

Op 27 juni 2019 wordt de voorzitter van de schoolraad gecontacteerd met de vraag of het genoemde adviesdocument wel gedragen wordt door de ouders van de school en wordt op subtiële wijze druk uitgeoefend om de beslissing van de schoolraad alsnog nietig te laten verklaren. Diezelfde dag wordt de leerkracht die instaat voor de opmaak van het verslag van de schoolraad door de directie van de school verplicht om in haar bijzijn meteen dit verslag uit te werken. Daarbij vertoont de directie gedrag waarbij gepoogd wordt te intimideren en te pesten.

Op 10 juli 2019 zal het gemeentebestuur de gemeenteraad laten stemmen over de sluiting van de vestigingsplaats. De uitslag van deze stemming staat al vast. De vestigingsplaats zal dus sluiten zonder enige vorm van verantwoording.

De verzoekster wijst er tot slot op dat de directie op subtiële wijze ouders overtuigt om al te vertrekken of niet in te schrijven en aldus de school bewust verzwakt en beschadigt en mee een context creëert waarop het bestuur zich beroept om te stellen dat de vestigingsplaats geen toekomst heeft.

De verzoekster vraagt de Commissie in te grijpen in wat zij onzorgvuldig bestuur noemt. Aan het bestuur wordt gevraagd om samen met alle betrokkenen op een open, faire en constructieve manier een gefundeerde analyse van de situatie te maken en, als de stad niet langer een Freinetschool wil, de vestigingsplaats de kans te geven van koepel te wijzigen.

3. INHOUD van het VERWEER

De verwerende partij doet gelden dat de intentiebeslissing van het Schepencollege van 3 juni 2019 louter een intentie tot sluiting van de vestigingsplaats betrof. Een definitieve beslissing kan overigens maar genomen worden door de daartoe bevoegde gemeenteraad. Vooraleer te kunnen communiceren over een mogelijke toekomstige sluiting, is het volgens haar evenwel van belang dat het bestuur zelf op één lijn zit en een principieel standpunt inneemt. Geenszins houdt dit volgens verwerende partij in dat sprake was van een voldongen feit en dat er geen andere inzichten meer mogelijk zouden zijn geweest.

Verwerende partij wijst erop dat het vanuit het Schepencollege zeer belangrijk werd gevonden uit respect de intentie in eerste instantie rechtstreeks aan het schoolteam en de ouders te communiceren, wat gebeurde op 11 juni 2019.

Verwerende partij stelt veel belang en waarde aan participatie te hechten en wel degelijk conform het participatiedecreet met de schoolraad in overleg te zijn gegaan.

Er werden 2 schoolraden georganiseerd om ervoor te zorgen dat er voldoende tijd was voor de leden om de respectievelijke onderliggende geledingen te informeren en te raadplegen met als doel een terugkoppeling hiervan te doen op de 2de schoolraad.

Tijdens de eerste schoolraad op 13 juni 2019 werd de intentieverklaring van het college voorgelegd en werden vanuit de schoolraad een aantal gegevens opgevraagd, welke op 20 juni 2019 werden bezorgd aan alle leden.

Tijdens de tweede schoolraad op 26 juni 2019 vond de terugkoppeling vanuit de achterliggende geledingen plaats en werd door de vertegenwoordiger van de ouders van de vestigingsplaats in [A] een adviesdocument overhandigd. Alle leden van de schoolraad hebben zich akkoord verklaard met dit document en aangegeven dat dit ingediend mocht worden als advies van de schoolraad t.a.v. het bestuur. Verwerende partij stelt zich wel de vraag naar de bredere gedragenheid van dit adviesdocument bij de andere geledingen aangezien de andere leden dit document pas op de vergadering van 26 juni voor de eerste keer gelezen hebben.

Vanuit het Schepencollege werd op 8 juli 2019 aan de leden van de schoolraad een uitgebreid en gemotiveerd antwoord m.b.t. het ingediende advies en de gestelde vragen bezorgd.

Verwerende partij wijst erop dat uit het gemeenteraadsbesluit tot sluiting van de vestigingsplaats van 10 juli 2019 blijkt dat wel degelijk rekening gehouden werd met het advies van de schoolraad maar dat de opmerkingen en vragen in het adviesdocument geen ander licht konden werpen op de intentiebeslissing vanuit het schepencollege. Deze intentiebeslissing was gebaseerd op het beperkt en dalend leerlingenaantal, wat de zware investeringskost voor een nieuwbouw (1.000.000 euro) die gemaakt moet worden, niet wettigt en de solidariteit tussen de verschillende gemeentescholen onder druk zet.

Verwerende partij betreurt dat reeds op 29 juni een klacht werd ingediend, terwijl er dan nog geen effectieve beslissing door de gemeenteraad was genomen en de schoolraad nog geen antwoord op het ingediende advies had ontvangen.

Verwerende partij is ervan overtuigd dat de juiste stappen inzake communicatie zowel naar personeel, ouders, schoolraad op een correcte manier verlopen zijn, alsook dat het participatiedecreet correct werd toegepast. Door van zodra de intentie tot sluiting in het Schepencollege besproken werd, een communicatietraject op te stellen waarbij alle verschillende partijen betrokken waren is er tevens voor gezorgd dat de ouders voldoende tijd hebben om voor het schooljaar 2020-2021 een andere school te zoeken. Verwerende partij

garandeert ook dat alle leerlingen die school lopen op de vestigingsplaats in [A] een plaats kunnen krijgen binnen de andere gemeentelijke basisscholen.

Verwerende partij stelt tot slot steeds getracht te hebben om op een transparante en respectvolle manier te communiceren met alle betrokkenen en betreurt dan ook dat in de klacht verschillende onwaarheden staan: zo is in de gevoerde communicatie steeds sprake geweest van een intentie tot sluiting, nooit van een reeds definitieve beslissing. De feiten worden in de klacht ook niet op een objectieve en correcte manier weergegeven, doordat bijvoorbeeld niet wordt verwezen naar de eerste schoolraad op 13 juni 2019. Verder kan niet worden aanvaard dat de directie o.a. beschuldigd wordt van intimidatie.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 16 september 2019 om 13.30 uur.

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs en de ministeriële besluiten van 14 juli 2015 en 21 mei 2019 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Ivo Van Genechten, Rita Lambregts, Luc Faes en Paul De Cock, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Voor verzoekende partij:

- [X], verzoekster;
- [W], voorzitter oudercomité;

Voor verwerende partij:

- [D], directeur;
- [E], diensthoofd onderwijs;
- [F], jurist;
- [G], departementshoofd mens en welzijn.

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1. Regelgeving

** Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016*

Artikel VII.5

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake [...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de

besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om :

1° een gedeeltelijke terugbetaling van het werkingsbudget van de betrokken school of centrum, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken school voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van dat werkingsbudget en kan er niet toe leiden dat het aandeel in het werkingsbudget dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn;

2° ...

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse Regering verstreken is. Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

** Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad*
Artikel 4

De schoolgemeenschap heeft de maatschappelijke opdracht om:

1° de organisatie, de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;

2° bij te dragen aan de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat.

Artikel 5

Participatierechten versterken het draagvlak van de scholen en garanderen de samenwerking van de onderwijsbetrokkenen bij het realiseren van de onderwijs- en opvoedkundige opdrachten van de scholen.

Bij de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat wordt te allen tijde rekening gehouden met de draagkracht en de mogelijkheden van de leerlingen.

Artikel 6

De uitoefening van de participatierechten doet geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, respectievelijk de directeur voor genomen beslissingen.

De uitoefening van de participatierechten kan niet raken aan de vrijheid van de inrichtende macht om een eigen pedagogisch project te ontwikkelen.

De uitoefening van de participatierechten heeft geen betrekking op de arbeidsvoorwaarden waarover het lokaal comité zich uitspreekt.

Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

Het schoolbestuur bezorgt daartoe aan de leden van de schoolraad, samen met de vergaderagenda, alle relevante documenten. Indien tijdens of na een overleg vastgesteld wordt dat er cruciale informatie ontbreekt, dan wordt de desbetreffende beslissing van het schoolbestuur opgeschort.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen.

Artikel 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

- 1° ...
- 2° het studieaanbod;
- 3° ...

...

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing. Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen zoals voorzien in artikel 15.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

Artikel 33

Klachten inzake de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikelen 18 tot en met 22 kunnen door de schoolraad, zijn geledingen en iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur zoals bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek.

** Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.*

5.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

5.3. Beslissing

5.3.1. Participatie. Algemeen.

De memorie van toelichting bij het participatiedecreet gaat er van uit “dat bij een democratische samenleving een democratische schoolcultuur hoort. Alle betrokken geledingen moeten derhalve de kans krijgen deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorwaarden moeten worden geschapen om de betrokkenheid van alle geledingen op diverse niveaus van het onderwijs- en schoolbeleid te vergroten” (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 3). Het decreet creëert daartoe het orgaan van de schoolraad waarin de verschillende geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur elkaar ontmoeten. Zo worden de inzichten en betrachtingen van de afzonderlijke geledingen samengebracht in één formeel participatieorgaan. Het participatiedecreet kent de schoolraad een recht op informatie, op advies en op overleg toe. De inhoud en de draagwijdte van het recht om te adviseren en te overleggen worden in het decreet nader beschreven. Daarbij wordt ook de eindverantwoordelijkheid van het schoolbestuur erkend en bevestigd.

In het decreet is een lijst van materies ingeschreven waaromtrent het schoolbestuur ontwerpen van beslissingen aan de schoolraad voor overleg moet voorleggen waarover het schoolbestuur vooraf moet overleggen met de schoolraad. Over deze aangelegenheden kan de schoolraad ook uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen. Voor het in het decreet geregelde overleg is het schoolbestuur de gesprekspartner van de schoolraad. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad en leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen.

Uit het concept van de schoolraad volgt dat de schoolraad onmogelijk zijn taak kan vervullen zonder de actieve inbreng van de kant van het schoolbestuur. In de memorie van toelichting is daarover het volgende te lezen: “De leden van de schoolraad kunnen hun participatierechten enkel uitoefenen, indien zij over voldoende informatie beschikken. Zij hebben daarom een informatierecht ten aanzien van de inrichtende macht.” (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 13). Het decreet preciseert dat de leden in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad over een algemeen informatierecht beschikken en dat het schoolbestuur hen daartoe alle relevante documenten bezorgt (art.15).

Dat de schoolraad zonder adequate informatie niet kan functioneren als een echt participatieorgaan, brengt dus mee dat er in hoofde van het schoolbestuur sprake is van een plicht tot actieve informatie. Wat de aard en de omvang van de door het schoolbestuur verschuldigde informatie moet zijn, zal door de specifieke kenmerken van elk overleg worden bepaald. In het algemeen kan worden gezegd dat de verstrekte informatie de leden van de schoolraad moet toelaten om zich een gefundeerde mening te vormen over de implicaties van het voorgelegde discussiepunt, over de voor- en nadelen van de voorgestelde oplossingen of keuze, in voorkomend geval ook over het voor en tegen van ernstige alternatieve oplossingen die door het schoolbestuur zijn overwogen. De vorm waarin de informatie moet worden verstrekt zal eveneens afhankelijk zijn van de gegevens van het dossier. Ten slotte zal de informatie ook tijdig moeten worden verstrekt. Bij gebrek aan nadere bepalingen in het decreet of het huishoudelijk reglement zal de draagwijdte van deze voorwaarde opnieuw afhankelijk zijn van de aard en de complexiteit van het voorgelegde probleem. (zie reeds eerder: CZB/P/KBO/2010/274 en CZB/KL/P/KBO/2013/321).

5.3.2. Toepassing.

5.3.2.1. De voorliggende betwisting heeft betrekking op het opheffen van een vestigingsplaats. Dit behoort onbetwistbaar tot het “studieaanbod” waarover het schoolbestuur overeenkomstig artikel 21, 2° van het participatiedecreet ieder ontwerp van beslissing voor overleg voorlegt aan de schoolraad.

5.3.2.2. In casu werd een definitieve beslissing tot sluiting van de vestigingsplaats te [A] met ingang van 1 september 2020 genomen door de gemeenteraad op 10 juli 2019. Die beslissing was voorafgegaan door een intentiebeslissing van het Schepencollege van 3 juni 2019, welke aan de ouders en het personeel werd meegedeeld tijdens een infomoment op 11 juni 2019 en die vervolgens aan bod is gekomen tijdens de schoolraad op 13 juni 2019 en 26 juni 2019. De verzoekster voert aan dat waar de ouders op 11 juni in kennis werden gesteld van de intentiebeslissing, deze mededeling werd gedaan zonder enig voorbehoud en dat de schoolraad zich geconfronteerd zag met een vaststaande beslissing. Daartegen doet de verwerende partij gelden met betrekking tot de beslissing van 3 juni 2019 steeds te hebben gecommuniceerd dat het slechts een intentie tot sluiting betrof en dat een definitieve beslissing hoe dan ook enkel door de daartoe bevoegde gemeenteraad kon worden genomen.

De vraag of de schoolraad na de mededeling vanuit het bestuur op 11 juni 2019 voor een voldoening feit stond, kan volgens de Commissie onbesproken blijven nu het participatietraject dat alsnog werd doorlopen volgens haar om de hierna vermelde redenen hoe dan ook niet voldeed aan de voorschriften van het participatiedecreet.

5.3.2.3. Zoals hoger gesteld is het een noodzakelijke voorwaarde voor het voeren van een degelijk overleg dat de schoolraad vanuit het bestuur vooraf actief en adequaat wordt geïnformeerd omtrent de te bespreken aangelegenheid. Daarom stelt de Commissie vooreerst vast dat niet wordt betwist dat aan de uitnodiging voor de schoolraad van 13 juni 2019, waar de voorgenomen sluiting voor het eerst aan bod zou komen, ter zake geen documenten verbonden waren. Blijkens het verslag van die vergadering werden door de leden van de schoolraad heel wat vragen gesteld, waarop het bestuur toezegde cijfermateriaal ter beschikking stellen tegen de schoolraad van 26 juni 2019, tijdens welke de terugkoppeling vanuit de achterliggende geledingen zou plaatsvinden. Door het bestuur werden vervolgens op 20 juni 2019 leerlingencijfers en enkele documenten aangaande een kosten-batenanalyse van de betrokken vestigingsplaats aan de leden van de schoolraad bezorgd. Op 26 juni 2019 hebben de leden van de schoolraad zich dan akkoord verklaard met een door de verzoekster voorgelegd adviesdocument waarin onder meer wordt gesteld dat de ontvangen informatie ontoereikend is om tot een gefundeerd advies te komen en daarnaast aan het bestuur een lijst met vragen wordt voorgelegd. Het antwoord op het advies en de gestelde vragen werd bezorgd op 8 juli 2019, waarna de gemeenteraad op 10 juli 2019 de definitieve beslissing tot sluiting van de vestigingsplaats nam.

Zonder zich verder uit te spreken over de waarde van de op 20 juni aangeleverde documenten – de verzoekster stelt dat het slechts summiere info betrof, onmogelijk af te toetsen op correctheid of relevantie –, meent de Commissie dat uit het hoger beschreven verloop van het dossier blijkt dat het bestuur de op haar rustende actieve informatieplicht niet heeft vervuld zoals van haar mocht worden verwacht. Met betrekking tot een toch wel zeer ingrijpende beslissing werd de schoolraad in de aanloop naar een eerste vergadering geheel niet geïnformeerd en voorafgaand aan een tweede vergadering slechts zeer kort voordien, en dan nog slechts op zijn eigen vraag. In dat verband wijst de Commissie ook op art. 22, derde lid van het participatiedecreet dat bepaalt dat de leden van de schoolraad verplicht zijn om de geleding die ze vertegenwoordigen voorafgaand te informeren en te raadplegen indien het schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert. Met deze bepaling, die in 2016 werd ingevoerd samen met de verplichting voor het schoolbestuur om de schoolraad voorafgaand aan een overleg alle relevante stukken te bezorgen, werd net beoogd de rechten van de schoolraad en de daarin vertegenwoordigde achterban te versterken bij belangrijke wijzigingen in het onderwijsaanbod, in welk geval was gebleken dat schoolbesturen geregeld via een snel beslissingsproces de leden schoolraad niet de rol liet vervullen die die ze krachtens het decreet krijgen toegewezen (Parl. St. Vl. P. 2015-16, nr. 744/3, 4). De sluiting van een vestigingsplaats vormt ontegensprekelijk materie die onder het toepassingsgebied van deze bepaling moet begrepen worden. Waar het bestuur stelt dat de tweede schoolraad van 26 juni 2019 bedoeld was voor de terugkoppeling vanuit de onderliggende geledingen, moet worden vastgesteld dat het consulteren van de achterban voor de leden van de schoolraad ten vroegste vanaf 20 juni mogelijk was op basis van documentatie die vanuit de stad was ontvangen. Naast de vraag of daarmee voldoende tijd restte voor reflectie voorafgaand aan de vergadering van 26 juni om de aangeleverde informatie daar als basis van een volwaardig overleg te laten dienen, bleef ook dan de vaststelling dat de schoolraad de aangeleverde informatie ontoereikend vond en bijkomende vragen stelde. Het bestuur mag hierop dan wel een antwoord hebben gegeven op 8 juli, die informatie is vervolgens niet meer voor bespreking aan bod gekomen op de schoolraad, gezien reeds op 10 juli 2019 een definitieve beslissing werd genomen door de gemeenteraad. Daarbij rijst voor de

Commissie ook de vraag in hoeverre het voor de leden van de schoolraad na de vergadering van 26 juni duidelijk was wat het verdere verloop zou zijn van het participatie- en beslissingsproces en of al dan niet nog de kans zou worden geboden aan de schoolraad om zich uit te spreken op basis van de informatie die nog zou volgen.

Het geheel van de voorliggende gegevens doet de Commissie besluiten dat het bestuur met betrekking tot de voorgenomen sluiting is tekortgeschoten aan haar plicht om de schoolraad tijdig toereikende informatie te bezorgen als noodzakelijke voorwaarde voor een volwaardig overleg zoals bedoeld door het participatiedecreet.

5.3.2.4. Zelfs indien abstractie zou gemaakt worden van de overwegingen van de Commissie onder het vorige randnummer en per hypothese zou kunnen worden aangenomen dat de schoolraad door het bestuur afdoende was geïnformeerd, stelt zich de vraag of in het voorliggende geval een overleg in de zin van artikel 21 en 22 van het participatiedecreet heeft plaatsgevonden. In dat verband acht de Commissie het nuttig in herinnering te brengen dat tot 2014 de schoolraad met betrekking tot beslissingen inzake het studietoelagenaanbod over een adviesbevoegdheid beschikte. Het decreet van 4 april 2014 heeft het onderscheid tussen adviesbevoegdheid en overlegbevoegdheid opgeheven. In de parlementaire voorbereiding staat daarover het volgende te lezen: *“Gezien het belang van onderlinge communicatie, wordt ervoor geadviseerd om de schoolraad voor alle materies overlegbevoegdheid te geven. Bij overleg, dat altijd voorafgaat aan de beslissing van het schoolbestuur, worden de standpunten en bezwaren van de geledingen in het verslag van de overlegvergadering van de schoolraad opgenomen. De beslissing die het schoolbestuur of zijn gemandateerde na overleg neemt, moet steeds gemotiveerd zijn en teruggekoppeld worden naar de schoolraad. Als er na het overleg in de schoolraad nog een syndicaal overleg plaatsvindt, zal de beslissing en de terugkoppeling pas kunnen plaatsvinden nadat het syndicaal overleg werd afgerond.”* (Parl. St. VI. P., 2013-2014, nr.2421/1, 13). Bij overleg ligt dus nog veel meer dan bij advies de nadruk op ‘onderlinge communicatie’; het schoolbestuur beschikt weliswaar over de uiteindelijke beslissingsmacht maar vooraleer het schoolbestuur een eindbeslissing neemt, moet zij in dialoog treden met de schoolraad. Het bewijs dat een dergelijk overleg heeft plaatsgevonden, wordt overeenkomstig artikel 22 van het participatiedecreet geleverd door: (1) een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen en (2) de gemotiveerde eindbeslissing die het schoolbestuur neemt na het overleg en waarvan de schoolraad in kennis wordt gebracht (zie CZB/KL/P/KSO/2015/369). Uitgaand van dit kader, overweegt de Commissie met betrekking tot het voorliggende dossier het volgende. De voorgelegde verslagen van de schoolraad van 13 juni 2019 en 26 juni 2019 bevatten geen aanwijzingen dat omtrent het voornemen tot opheffing van de vestigingsplaats te [A] een overleg in hogervermelde zin heeft plaatsgevonden. Waar op 13 juni na de mededeling van de intentiebeslissing van 3 juni van het Schepencollege door de schoolraad vragen naar bijkomende informatie zijn gesteld, die dan hebben geleid tot het overmaken van een aantal documenten op 20 juni, blijken de leden van de schoolraad zich op 26 juni te hebben aangesloten bij het adviesdocument dat tijdens de vergadering door de verzoekster was neergelegd. Evenwel blijkt ook uit het verslag van deze laatste vergadering uit niets dat dit adviesdocument voorwerp is geweest van of minstens het vertrekpunt heeft gevormd van enige dialoog tussen schoolraad en bestuur. Waar het bestuur stelt dit document op 8 juli 2019, kort voor de definitieve beslissing door de gemeenteraad op 10 juli 2019, te hebben beantwoord, doet deze communicatie in geen geval afbreuk aan de vaststelling dat geen overleg heeft plaatsgevonden in de zin van het decreet. Nog afgezien van wat onder het vorige randnummer werd overwogen inzake de tekortkomingen van het bestuur aan haar informatieplicht, besluit de Commissie dan ook dat met betrekking tot het voornemen tot opheffing van de vestigingsplaats te [A] hoe dan ook met de schoolraad niet het voorgeschreven voorafgaand overleg in de zin van artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet heeft plaatsgevonden.

5.3.3. De Commissie komt tot volgende beslissing:

Met betrekking tot de beslissing om de vestigingsplaats te [A] te sluiten met ingang van 1 september 2020 werd het informatierecht in hoofde van de schoolraad miskend en werd geen voorafgaandelijk overleg gevoerd in de zin van art. 21, 2° van het participatiedecreet. De beslissing is daarmee tot stand gekomen met miskenning van de regels inzake participatie. De klacht is gegrond.

De Commissie nodigt het schoolbestuur uit om de Commissie binnen de 3 maanden na de ontvangst van deze beslissing mee te delen hoe het aan de beslissing van de Commissie gevolg heeft gegeven of plant te geven.

5.5. Sanctieregeling

Artikel VII.5 codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 bepaalt dat de Commissie, wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan beslissen om een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

De Commissie nodigt de verwerende partij uit om haar binnen de 3 maanden na de ontvangst van deze beslissing mee te delen hoe zij aan de beslissing van de Commissie gevolg heeft gegeven of plant te geven.

De Commissie gaat ervan uit dat verwerende partij de aanbevelingen van de Commissie zal opvolgen en oordeelt dat er vooralsnog geen aanleiding is tot het opleggen van een sanctie.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 16 september 2019

Frederik Stevens
Waarnemend secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter